

Egebjerg Brugsforening.

Samtale mellem Metha (MMJ) og Jens Møller Jensen (JMJ), Lise-Lotte (LLJ) og Ivan Jensen (IJ) og Jane Dehli Lenda (JDL) i Egebjerg Brugsforening, Egebjergvej 34, mandag den 14. oktober 2008:

JDL: Hvornår var det du kom i lære hos din far?

JMJ: Ja, hvornår blev jeg færdig med skolen, ja, det gjorde jeg i 43. Og så var jeg i lære til jeg var 18 1/2. Og når vi snakker om arbejde, det hele skulle vejes af, stub og rub. Og jeg ved ikke hvad omsætningen var, men der var en overgang 2 kommissær og en lærling i sådan en ”stor” forretning.

LLJ: Var de ikke op på 5? Eller var det bare i Ejsing?

JMJ: Ikke i min tid i Egebjerg, men 2 kommissær og en lærling i sådan en stor forretning, og så farfar. Det kan jeg huske. Det var sådan lidt op og ned. Der var mere væsen med det.

LLJ: Ja, folk de kom jo og afleverede kurv og kontrabog, og ventede på at varerne blev fundet (vejet af), der var ingen selvbetjening.

JMJ: Nej, petroleumflasker i samme pakke, som der var stødt melis i, så det fik vi sgu lært det med. Nej, men det er der klart, der var meget mere at lave, det var jo ikke bare at smide på hylder. Det skulle laves det hele. Og det var jo lige fra æg..

LLJ: Og æg, de skulle lyses.

JMJ: Nej, det skulle de ikke, nej, det gjorde man ikke.

LLJ: Der står et apparat oppe på loftet, hvad har den været brugt til?

MJJ: Så er det efter at Møller han er holdt.

JMJ: Jah, det ved jeg ikke. Der er så mange muligheder. De tog en masse tid at pakke de æg om. Inden hønsene fik fjertab var der 27.000 om ugen, og så der om efteråret så faldt det til 10 -1200. Så det var også heldags arbejde. Dem der blev samlet om af vognmanden, når vi kørte varetur, de kom ind i kasser med 500 eller noget i den retning, hvis ikke folk selv havde tømret nogle kasser sammen, de skulle tømmes over i kasser med 1000 i, men med rammer og pap imellem. Så der stod man der og skovlede i.

LLJ: Hvad så, det var ikke dem man solgte i butikken igen?

JMJ: Vi solgte ikke æg.

LLJ: Hvor kom de så hen de der æg? De blev sendt til dansk ægge pakkeri, Dansk Æggeeksport?

JDL: Der var nogen der betalte med æg i butikken?

JMJ: Ja, det gjorde dem der havde høns, når måneden var ovre var der mange der havde overskud, og skulle have penge. Men jeg husker også nogen, der skulle betale. Men der var mange der leverede næsten en kurvfuld om dagen. Men det var dem vi fik ind i butikken.

JDL: Hvordan med åbningstider i Brugsen?

JMJ: Jamen vi havde jo åbent til 6 indtil krigen begyndte. Så var vi i hvert fald i nogle år nede på 5. Vi lukkede op kl. 7. Der var jo en del der skulle i mosen, og de skulle jo gerne forbi og handle cigaretter og tobak.

LLJ: Snaps havde I jo ikke

JMJ: Nej, det hældte farfar ud. Han var i hvert fald med til det. Det gjorde han, han ville ikke handle med det, han var jo i blå kors. Det sagde folk i hvert fald, at Jensen han hældte det i grøften.

LLJ: Og nogen var jo taknemmelige for at han gjorde det, og andre.....

JDL: Nu sagde du før, at der var åbent til kl. 9. om aftenen om lørdagen, det var så den dag, der var længst åbent? Hvor dan kan det være?

JMJ: Det er fordi det var hviledag dagen efter, så pga. krigen og manglen så satte de det ned til kl. 5, pga. lyset og så kom vareknapheden jo. Så var der jo heller ikke så meget at sælge. Og det med manufaktur, det blev jo også til mindre dengang folk blev i stand til at transportere sig selv. Før i dage, købte folk jo altid manufaktur, næsten. Vi havde jo stoffer i ruller, bouclé og bomuld og fanden og hans pumpestok, korsetter. Kotøjer og kønrøg.

LLJ: Og den gang vidste folk jo, at når de handlede i brugsen så kunne købe alt i brugsen, og så gjorde de det. Og så dem der handlede hos købmanden, de vidste hvor de hørte til.

JDL: Var der ingen der handlede begge steder?

JMJ: Joh, det var der mange der gjorde.

JMJ: Det var jo isenkramforretning samtidig. Værktøj, gryder, træsko, træskobeslag, i højeste grad en blandet landhandel. Folk de kom jo ingen steder, de skulle jo cykle, stort set, og så rutebilen, det var jo en vigtig ting. Jeg kan huske en dame der kom og skulle have rutebilen til at købe et korset. Chaufførerne rendte jo Holstebro og Skive rundt for at finde hvad folk ønskede som ikke kunne købes her.

LLJ: Gjorde rutebilchaufføren det?

JMJ: Ja, ja, det gjorde Damgård. Jamen de rendte og kørte rundt for folk og købte ind, det er jo klart, de kunne jo ikke fare til Holstebro og Skive for det. Og hvis man skulle til en større fest så lånte man det og aflevere det igen. Ja, det var jo forfærdeligt.

JDL: Det er jo egentlig et ret lille område at have til en brugs, ikke?

JMJ: Jo, fra Geddal og Remmer og op til vognmanden, Ejsing Mark. Så er der hele Lauheden, og helt over til Håsum, der var nogle enkelte, en del af Hvidemosen, det var også lidt op og ned. Men der var jo mange, mange flere folk ude på gårdene, der var jo en pige og en karl, og ellers 2 karle.

JDL: Hvor mange var I forretningen?

JMJ: Der var vi så som vi sagde før, i min barndom var der 2, en ekspedient, farfar og så en lærling.

LLJ: Og så mormor med hendes manufaktur

JMJ: Jeg kan huske at den der 1. november, det var farmors store dag, der kunne der godt være 20 hestespand ude.

LLJ: Hvor holdt de?

JMJ Det var efter 1936, der kunne de godt holde

LLJ: I 36 der blev der købt 2 skæpper land af den der gamle smedje (Magnus Skov's ejendom)

JMJ: Så der var plads nok, så der kunne de godt holde. Men det er da rigtigt, så kom de karle der, der kun havde fri den halve dag, og skulle købe arbejdstøj, så der var run på.

JDL: Under krigen, der var I ikke så mange?

JMJ: Nej der var kun 1 udlært og så en lærling, og efter krigen var der kun oldefar og så en lærling, og så er det gået lige så stille tilbage.

JDL: Hvornår er der kommet en telefon?

JMJ: Det er nok relativt tidligt, Midt i 20erne, nr. 31.

JDL: Så har I bestilt varer via telefonen, hvad gjorde I så før?

JMJ: De må have sendt breve, man havde bedre tid, der skulle jo gå en med posten, det gjorde jo ikke så meget. Så kom der varer en gang om ugen med en vognmand. Ellers som sagt, så var der rutebilen, til det andet, det blev sendt med rutebilen.

JDL: Der kom vel også handlende?

JMJ: Der var en for hver, isenkram, manufaktur, kolonial, chokolade, spiritus. Så det kom der, og det var nogle vigtige personer de der, de havde lidt højere status.

JDL: Hvordan så til jul?

JMJ: Jamen, byens juleudsmykning, det var jo brugsen. Når ungerne kom og satte næsen på ruden, og der var nissemænd og mekanik i. Det var jo en anden tid. Julen er jo større i dag. Der kom jo en

rejsende med dadler og appelsiner, og det tog (købte) vi jo,„JULESORTIMENT, man spiste kun appelsiner og dadler til jul. Ellers ikke.

Indtil den 6. (januar) havde vi lukket til middag, og så var der jo juletræ alle de der eftermiddage. Vi havde åben den 24. (december), det kneb altid med at få lukket. Folk de skulle lige have det sidste. Så stod farfar og var ikke færdig i butikken, og han skulle lave dit og han skulle lave dat, og så blev klokken altid 8 inden vi skulle spise.

JDL: Var der ellers noget der hed ferie?

JMJ: En gang, var jeg i København fem dag, jeg var også lidt ked af at skulle tilbage, Metha hun var med, ja, det går ikke længere var min tanke, jeg var sådan stukket halvt af, jeg syntes Jensen han knurrede lidt af mig, men da så de fem dage de var gået, så kom jeg hjem igen. Kommer du nu, siger han så, det ærgrede mig grusomt, så kunne jeg ligeså godt have taget 3 eller 4 dage mere.

JDL: Hvornår kom pengeskabet til butikken?

JMJ: Den har nok været der fra starten, ja, det tror jeg. Ellers var den ikke blevet lavet dér.

JDL: Har der aldrig været indbrud her?

JMJ: Joh, det har der. Men ikke så de kunne røre ved den (pengeskabet) der, den er ligeså god som de tyske.

JML: Jeg tænkte på, derovre øst for landevejen, der fik man først elektrisk strøm efter krigen, så kom folk slæbende med deres akkumulatorer og skulle sendes med rutebil og skulle lades op.

JDL: Hvordan var tonen i butikken?

JMJ: Ligesom den var folk i mellem, der var hverken noget med over eller under, i nogen retning. Herregud, de skæld ud jeg nogle gange har fået. Der skældte folk jo ud hvis de ikke have fået lige meget. Men det hører sig jo til. Nej, det var ikke noget da.

Det var jo en slags mellemstation mange gange, folk der kom fra mosen, de kom ind, så skulle de lige have 30g leverpostej så sad de og snakkede en halv time. Posten holdt middag så vi kunne læse i Jyllandsposten, og så fik han en cigar. Det var missionshuset og Brugsen der ligesom var polerne.

MMJ: Da farfar holdt op blev der holdt fest for ham omme i missionshuset. Han holdt i 1956 da han var 68 år.

JMJ: Jeg kan huske lige da krigen begyndte. Der kom der en lille original med en trillebør fyldt op med lange pibetobak, store 500g pakker, folk de grinede jo, men som vi kom derhenad holdt folk op med at grine, han var forudseende, han havde oplevet én krig.

JDL: Hvad med rakkerne, var der nogle tilbage på det tidspunkt?

JMJ: Nej, jeg tror ikke der var så mange, jeg tror man blander en masse sammen. Der var ikke tater i den forstand her. Stærke Hans, ham har jeg da set flere gange som barn, han gik jo i tørvemosen hos Hyldgård.

(Så drikkes der kaffe)

LLJ: Og når jeg så tænker tilbage om hvad du fortæller, når folk de så kom her og handlede så kunne de jo sagtens blive næsten en hel formiddag.

JMJ: Ja, ja. Det gjorde landmændene tit to tredje del af året, kom om formiddagen og satte sig et par timer, og når de havde fået deres middagssøvn, så kom de igen. De havde karle til at gøre arbejdet. De skulle jo også ind og låne telefon. Det med de kom om natten og bankede på, ring efter madammen. Det var når de skulle have børn. Jordemoderen boede i Vinderup. Dengang så kom hun i bil. Nogen gange var der også nogen der hentede hende, men det var der ikke så mange der kunne på det tidspunkt.

MMJ: I vor barndom der svarede telefonen jo ikke efter 8 i Ejsing, den lukkede simpelthen. Så da de kom hen til os nogen gange og jeg kan da huske at min far skulle op ad en stige henne ved skrædderen, og jage en telefondame op der, og have hende ned og ringe til jordemoderen i Vinderup. Tænk sig at telefonen lukkede kl. 8, og det er ikke længere siden end at vi kan huske det!

Lise Lotte og Ivan Jensen over forretningen i 1973 og førte forretningen videre til 1987.

JDL: Da brugsen så blev lukket, så fik I lov til at købe butikken?

IL: Ja, vi købte den af brugsen. Og så var det det.

Billeder fra Lise Lotte og Ivan Jensens tid i butikken samt fakta findes under ”Egebjerg Brugs – fakta.